

dilluns, 27 de març de 2023

'Agitadors de consciències', la memòria dels mestres de la República

Presenten el llibre publicat per Edicions de la UdL a la col·lecció 'Memóres'

Teresa Pàmies anomenava agitadors de consciències les i els mestres de la República que van fer de les terres de Lleida un niu de renovació pedagògica. És precisament aquest qualificatiu el que dóna títol al llibre del mestre i sindicalista, Javier Giménez Gracia, que aquesta tarda presenta a l'Auditori del Centre de Cultures i Cooperació Transfronterera. L'acte, que comptarà amb el vicerector de Cultura i Extensió Universitària, Joan Busqueta, el degà de la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social, David Aguilar, inclou una xerrada sobre el moviment Freinet a Lleida, a càrrec de M. Carmen Agulló, professora de la Universitat de València.

Imatge de la portada del llibre. FOTO: Arxiu Javier Giménez Gracia

Publicat per Edicions de la UdL a la col·lecció '**Memóres**' [<https://www.publicacions.udl.cat/categoria-producte/colleccions/memores/>] de la unitat d'Arxiu i Documentació de la Universitat de Lleida (UdL), *Agitadors de consciències* [<https://www.publicacions.udl.cat/producte/agitadors-de-consciencies/>] és un relat a mig camí de la història i la ficció que mostra les experiències personals i professionals d'uns docents imaginats, el Martí i la Maria, convençuts que l'educació i la cultura eren imprescindibles per a l'avenç social. La novel·la explica el què va suposar l'adveniment de Segona la República, la Guerra Civil, el franquisme i la transició democràtica, sobretot pel que fa al sistema educatiu. El grup Batec, l'Escola Activa i el mètode Freinet, la Federació dels Treballadors de l'Ensenyament (FETE), les Missions Pedagògiques, les Milícies de la Cultura, les Brigades Internacionals, la vida als camps de concentració, l'exili, el retorn a la Lleida de la postguerra i la repressió, fins arribar als dubtes, esperances i contradiccions de la transició a la democràcia.

Seguint la trajectòria del Martí, mestre freinetià i la Maria, mestra a l'Aula Montessori, van apareixent els noms dels veritables mestres protagonistes d'aquella època – Dolors Piera, les germanes Úriz, Frederic Godàs, Hortensia Vallejo, Isidor Boix, Josepa Reimundi, Herminio Almendros, Carolina Zavala, Josep Barrull, Ramon Costa Jou, entre altres- i que, en la segona part del llibre es ressenyen en un glossari. Ha estat la recerca bibliogràfica, les xarxes socials, la visita als arxius -entre ells el de la UdL-, les fonts particulars, orals i escrites, les que han fet possible aquest llibre, en edició bilingüe català-castellà en el format paper i com a *e-books* en cada idioma.

Agitadors de consciències pretén recuperar la memòria un temps engrescador de canvis i d'esperança i d'uns docents lleidatans que foren condemnats a la repressió, l'exili i l'ostracisme pel règim franquista. "Rescabalar-los de l'oblit i del dol que els seus descendents han patit", com explica la coordinadora de la col·lecció 'Memóres' i arxivera de la UdL, Pepita Raventós Pajares, que remarca la importància de continuar treballant en el Fons de l'Escola Normal de Lleida (1841-1950) de la UdL per completar la història de les nostres comarques i fer emergir les i els seus protagonistes.

